

УДК 631.162

Левченко О.П., Беззадова О.С.

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*Таврійський державний агротехнологічний університет, Мелітополь, пр-т
Б.Хмельницького 18, 72316*

UDC 631.162

Levchenko O.P., Bezzadova H.S

ACCOUNTING ORGANIZATION IN THE COMPANY

*Tavria State Agrotechnological University, Melitopol, pr. B.Khmelnytsky 18,
72316*

Текст даної доповіді викладено на українській мові. В доповіді розглядаються теоретичні основи та розкривається значення організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Ключові слова: організація обліку, бухгалтерський облік, облікова політика.

The text of the report posted on the Ukrainian language. The article examines the theoretical foundations and the meaning of accounting at the company.

Keywords: organization of accounting, bookkeeping, accounting policies.

Актуальним є питання організації бухгалтерського обліку на новоствореному підприємстві, адже від чітко налагодженого механізму обліку господарських процесів залежить успішна діяльність будь-якого підприємства. Керівник створюваного підприємства повинен приділити особу увагу організації бухгалтерського обліку, оскільки фінансова звітність підприємства формується на підставі даних саме бухгалтерського обліку. Тобто організація бухгалтерського обліку на підприємстві є досить важливим і зваженим заходом, оскільки від повного та достовірного відображення інформація в подальшому буде залежати прийняття управлінських рішень.

Актуальними питаннями є теоретичний аспект визнання сутності поняття

«організація бухгалтерського обліку», завдань, дослідження принципів організації обліку на підприємстві, адже спеціалізація будь-якої наукової доктрини безпосередньо пов'язана з чітким визначенням її поняття, завдань і принципів. У зв'язку з цим з'ясуємо сутність поняття «організація бухгалтерського обліку».

Поняття «Організація бухгалтерського обліку – це система методів, способів та заходів, що забезпечують оптимальне функціонування обліку та подальший його розвиток. Така організація полягає в цілеспрямованому впорядкуванні й удосконаленні механізму, структури та процесів бухгалтерського обліку. Впорядкування системи обліку – це організація цієї системи та організація функціонування її в часі та просторі» [5, с.234].

В свою чергу Ф.Ф. Бутинець визначає організацію обліку як науково обгрунтовану сукупність умов, при яких найбільш економно і раціонально здійснюється збір, обробка і зберігання бухгалтерської інформації з метою оперативного контролю за правильним використанням майна підприємства та надання користувачам неупередженої фінансової звітності. Можемо стверджувати, що організація бухгалтерського обліку є основою функціонування інформаційної системи підприємства [3, с.54].

Організацією бухгалтерського обліку на підприємстві Ю.А. Литвин вважає такою системою практичного здійснення прийомів і способів відображення господарських операцій, що повністю забезпечує дієвий контроль і всебічний аналіз виконання планів підприємства при мінімальних витратах праці і засобів на ведення обліку [4, с. 345].

Заслуговує на увагу визначення, що наводить у своїх працях І.С. Кумок, який організацією обліку вважає систему умов і елементів облікового процесу, що включає первинний облік і документування операцій, план рахунків бухгалтерського обліку, форми організації обліково-обчислювальних робіт, обсяг та зміст звітності.

На підставі проведеного дослідження можна зробити висновок про те, що погляди науковців включають до визначення сутності організації

бухгалтерського обліку цілі, завдання та функції обліку.

Найбільш чітко в цьому плані на нашу думку висловлюється професор Ю.А. Литвин, який організацію обліку визначають як раціональний процес, тобто досягнення максимальних результатів при мінімальних затратах, адже саме раціональність в першу чергу має бути покладена в основу організації бухгалтерського обліку.

Тому вважається, що основою організації бухгалтерського обліку на підприємстві є облікова політика, яка у свою чергу забезпечує нормальне функціонування систем обліку та управління.

Оскільки на підставі даних бухгалтерського обліку формуються показники фінансової звітності, а бухгалтерський облік ведеться щодня із застосуванням обраної облікової політики, підприємству необхідно, починаючи діяльність, сформулювати свою облікову політику.

Облікова політика представляє собою сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

Зазначимо, що ст.8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» підприємство самостійно визначає свою облікову політику, відобразивши її у відповідному наказі [1].

Також підприємство самостійно обирає і відображає в наказі про облікову політику наступне:

- вибирає форму бухгалтерського обліку як певну систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації в них з дотриманням єдиних принципів, установлених Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», але з урахуванням особливостей своєї діяльності і технології обробки облікових даних;

- розробляє систему і форми внутрішнього господарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій, визначає права працівника на підписання бухгалтерських документів;

- затверджує правила документообігу і технологію обробки облікової

інформації, додаткову систему рахунків і реєстрів аналітичного обліку.

Наказ про облікову політику є основним внутрішнім організаційно-розпорядчим документом стосовно методики та організації бухгалтерського обліку та є обов'язковим для виконання всіма структурними підрозділами і працівниками підприємства.

Велике значення для оформлення облікової політики мають проектні документи з організації бухгалтерського обліку, які оформлюються додатками до наказу про облікову політику, зокрема: графік документообігу, робочий план рахунків, посадові інструкції тощо.

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» встановлено, що відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе власник підприємства [1].

Керівник зобов'язаний створити необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечити неухильне виконання усіма підрозділами, службами і працівниками, причетними до бухгалтерського обліку, правомірних вимог бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення та надання до обліку первинних документів.

Організацією бухгалтерського обліку на підприємстві повинен займатися не тільки керівник підприємства, але і головний бухгалтер.

Відповідно до принципу послідовності необхідно забезпечити постійне застосування обраної облікової політики на підприємстві. Зміни облікової політики можливі тільки у випадках, які передбаченні П(С)БО 6, та повинні бути обґрунтовані та розкриті у фінансовій звітності [2].

Бухгалтерський облік на підприємстві повинен бути організований раціонально. Раціональна організація бухгалтерського обліку – це така організація обліку на підприємстві в усіх своїх складових покликана забезпечити оптимальне та ефективне функціонування системи

бухгалтерського обліку завдяки реалізації усіх її напрямів, а облікова політика є гарантом забезпечення системної організації облікового процесу та основою для забезпечення ефективного управління підприємства.

Література:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» від 16.07.1999 № 996-XIV.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» затверджений наказом Міністерства фінансів України № 137 від 28.05.99 р.;
3. Бутинець Ф.Ф., Лайчук С. М., Олійник О. В., Шигун М. М. Організація бухгалтерського обліку: підручник, - Житомир: ПП «Рута», - 2002, - 591с.
4. Литвин Ю.Я. Організація бухгалтерського обліку, контролю і аналізу в сільському господарстві: Навч. посібник. – К.: Вища шк., 2003. – 301 с.
5. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2008. – 448с.

Literature:

1. Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting" from 16.07.1999 № 996-XIV.
2. Regulations (Standard) accounting 6 «Correction of errors and changes in the financial statements» approved by the Ministry of Finance of Ukraine № 137 from 28.05.99y.
3. Butynets F.F, Laychuk S.M, Oleinik O.V., Shyhun M.M. Organization Accounting: Tutorial - Zhytomyr: PE «Decode» - 2002 – 591p.
4. Litvin U.Y. Organization of accounting, control and analysis in agriculture: Training. Guide. - K.: Higher school, 2003. - 301 p.
5. Sopko V.V. Accounting: Teach. Guide. - K.: KNEY, 2008. - 448p.